

СИЛАБУС КУРСУ «ВІЙНА, МИР І БЕЗПЕКА УКРАЇНИ У ВИМІРІ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА»

Ступінь вищої освіти - бакалавр
Освітньо-професійна програма: **Право**
Галузь знань: **08 Право**
Спеціальність: **081 Право**
Компонент освітньої програми – вибіркова дисципліна
Рік підготовки – 4 рік, семестр - 8
Кількість кредитів: 3
Мова викладання: українська
Дні занять: згідно з розкладом
Консультації: згідно з розкладом

Керівник курсу - **Заставна Ольга Петрівна**, викладач ЦК юридичних дисциплін, кандидат юридичних наук
Контактна інформація - olya.zastavna@gmail.com

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «**Війна, мир і безпека України у вимірі міжнародного права**» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти фахових компетентностей щодо опанування способів і методів забезпечення міжнародної безпеки у сучасному світі, розуміння систем колективної безпеки, формування у студентів знань щодо сучасних прямих та гібридних загроз безпеці України, а також навиків визначення заходів протидії цим загрозам, створення стратегічного бачення миру для держави.

Предметом вивчення є міжнародні конфлікти, гібридні засоби впливу на масову свідомість, інформаційні та кібервійни, загальні, закономірності формування і забезпечення основ національної та міжнародної безпеки.

Навчальна дисципліна спрямована на формування у студентів професійних навичок визначення ефективності систем глобальної і регіональної колективної безпеки у вимірі міжнародного права; застосування засад і змісту інститутів міжнародного права у професійній діяльності.

СТРУКТУРА КУРСУ ТА ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Кількість годин (аудит./ самост.)	Тема	Результати навчання	Форми контролю
18/18	Змістовий модуль І. Сучасна парадигма права міжнародної та національної безпеки		
4/4 Л1, С1	Тема 1. Сутність безпеки у сучасних міжнародних відносинах	Знати термінологічні визначення основних понять теми, поняття та зміст національної безпеки, сучасні концепції міжнародної безпеки, вміти розмежовувати міжнародно-правові засоби підтримання миру та безпеки у світі, аналізувати співвідношення прав людини та національної безпеки.	Питання, презентаційні проекти, тести

Кількість годин (аудит./самост.)	Тема	Результати навчання	Форми контролю
4/4 Л2, С2	Тема 2. Глобальна система колективної безпеки	Знати концепції та елементи глобальної системи колективної безпеки, аналізувати модель універсальної колективної безпеки в рамках Організації Об'єднаних Націй, перспективи реформування ООН у контексті підвищення ефективності протидії загрозам і порушенням миру	Питання, тестові завдання
6/6 Л3, Л4, С3	Тема 3. Європейська та євразійська системи колективної безпеки	Знати основи систем колективної безпеки в рамках ОБСЄ та НАТО, вміти пояснювати еволюцію концептуальних засад НАТО у постбіполярний період, аналізувати роль Європейського Союзу в системі міжнародної безпеки.	Захист міні-проектів, питання
4/4 Л5, С4	Тема 4. Нормативно-правові та інституційні засади реалізації політики безпеки України	Знати інституційні основи національної безпеки України, зміст воєнної і морської доктрин України у контексті національної безпеки, визначати пріоритетні питання діяльності України на міжнародній арені, вміти аналізувати роль та значення України в системі європейської безпеки.	Захист міні-проектів, модульний контроль
24/30	Змістовий модуль 2. Україна у сфері дії нових безпекових загроз		
6/6 Л6, С5, С6	Тема 5. Поняття та новітня типологія міжнародних конфліктів. Сучасні безпекові загрози	Знати поняття та типологію міжнародних конфліктів, вміти пояснювати причини розгортання міжнародних конфліктів, , аналізувати сутність і види війн як форм розв'язання міжнародних конфліктів, розмежовувати міждержавні та внутрішньополітичні конфлікти.	Питання, тестові завдання
6/6 Л7, Л8, С7	Тема 6. Актуальні гібридні загрози безпеці України	Знати поняття і види гібридних загроз безпеці в Україні та світі, аналізувати інформаційну сферу діяльності як ключовий вимір гібридної війни, вміти пояснювати способи організації пропагандистської діяльності, визначати енергетичні та економічні загрози безпеці України. На конкретних прикладах розпізнавати ознаки дезінформації.	Питання, практичні завдання/задачі
4/6 Л9, С8	Тема 7. Сутність інформаційних воєн, принципи ведення та засоби протидії	Знати основні характеристики інформаційної війни, об'єкти інформаційної війни (інформаційні системи, інформаційні процеси, масова свідомість), розмежовувати види інформаційної зброї і способи її застосування, визначати цілі і способи ведення кібервійни, обґрунтовувати напрями діяльності держави Україна з протидії кібератакам.	Питання, практичні завдання/задачі
4/6 Л10, С9	Тема 8. Державні можливості безпеки України: сучасний стан та перспективи розвитку	Аналізувати переваги та недоліки безпекового механізму України, перспективи забезпечення енергетичної незалежності України, обґрунтовувати шляхи удосконалення інформаційної політики України, значення стабільності політичної системи для розвитку української державності.	Захист міні-проектів, питання
4/6 Л11, С10	Тема 9. Стратегічне бачення миру: ціннісні моделі для України	Вміти пояснювати і розмежовувати ціннісні моделі бачення миру, аналізувати основні засади правової системи, інститутів прямої демократії та правосуддя перехідного періоду, прогнозувати напрями формування зовнішньополітичної доктрини України	Реферати-повідомлення, модульний контроль

СХЕМА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Семестр VIII

	1 тиждень	2 тиждень	3 тиждень	4 тиждень	5 тиждень	6 тиждень	7 тиждень	8 тиждень	9 тиждень	10 тиждень	11 тиждень	12 тиждень	13 тиждень	14 тиждень	15 тиждень	16 тиждень	17 тиждень
Лекції	Л1	Л2	Л3	Л4	Л5		Л6		Л7, Л8		Л9	Л 10	Л 11				
Семінарські заняття	С1		С2		С3	С4	С5	С6		С7	С8		С 10	С 11			
Контроль знань							МК 1						МК 2	ІН ДЗ			

Л1 - лекції

С1 - семінарське заняття по темі 1

МК1 - модульний контроль 1

ІНДЗ - індивідуальне навчально-дослідне завдання

ПОЛІТИКА ПРОВЕДЕННЯ АУДИТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Для якісного засвоєння курсу необхідна систематична та усвідомлена робота студентів в усіх видах навчальної діяльності: лекції, семінарські та практичні заняття, консультації, самостійна робота як індивідуальна, так і під керівництвом викладача.

При проведенні аудиторних занять домінуючими є проблемні, індивідуально-диференційовані, особистісно-орієнтовані форми проведення занять та технології компетентнісного навчання.

На лекціях у формі активної бесіди з елементами навчальної дискусії розглядаються основні теоретичні положення теми, які вимагають роз'яснення та уточнення з боку викладача. На лекціях вимагається активна участь студентів у обговоренні ключових положень теми, ведення стислого конспекту лекції.

Теоретичні знання, отримані студентами під час лекцій, обговорюються більш детально на семінарських заняттях у формі міні-дискусій, представлення міні-проектів, розв'язування практичних завдань (кейсів), розгляду правових ситуацій, складання правових і процесуальних документів.

При підготовці до семінарських занять студент опрацьовує теоретичні питання відповідно до плану заняття, звертаючи увагу на вимоги щодо оформлення (складання таблиць, структурно-логічних схем, глосаріїв, конспектів тощо). Інформаційними джерелами для здобувачів освіти є конспект лекцій та наведений у навчальних матеріалах перелік рекомендованої літератури щодо кожної теми. За наявності серед завдань семінарського заняття підготовки реферату – робота здобувачів освіти полягає у підготовці належно оформленого реферативного дослідження та публічного представлення його результатів.

У процесі семінарського заняття студенти вчаться формулювати свою точку зору, вільно володіти професійними термінами, логічно викладати матеріал, підбирати докази у підтвердження своїх думок, вчаться публічно виступати, правильно застосовувати норми права на практиці та приймати власні рішення у невизначених ситуаціях.

Питання для обговорення, практичні та індивідуальні завдання для підготовки до семінарських занять, конкретні вимоги до окремих тем занять подані у відповідних методичних вказівках.

Терміни проведення різних форм занять наведені у схемі вивчення дисципліни.

ВИМОГИ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Основним завданням самостійної роботи студентів є набуття навичок самостійного опрацювання фахових інформаційних джерел та оволодіння практичними навичками тлумачення і застосування правових норм як національного, так і міжнародного права.

Самостійна робота студентів організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання. Крім того, по деяких темах передбачається написання рефератів, міні-проектів, підготовки презентаційних матеріалів. Обсяг самостійної роботи визначається кількістю годин, передбачених робочою програмою.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ ТА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою відповідно до **Положення про порядок рейтингового оцінювання знань (освітніх досягнень) здобувачів вищої освіти**

Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни здійснюється шляхом проведення контрольних заходів, які включають:

- *поточний контроль,*
- *модульний контроль,*
- *виконання індивідуального навчально-дослідного завдання.*

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних і семінарських занять і має на меті перевірку знань студентів з окремих тем та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи. Ключовими методами демонстрації студентами результатів навчання при поточному контролі є:

- усне опитування - передбачає розгорнуту відповідь студента на оцінку; він повинен самостійно пояснити вивчений матеріал, довести наукові положення, навести власні приклади;
- дискусія - обґрунтування власної позиції у вирішенні проблемних питань;
- письмове опитування - з'ясування в письмовій формі ступеня оволодіння студентами знаннями, вміннями та навичками з тем дисципліни, визначення їх якості - правильності, точності, усвідомленості, вміння застосувати знання на практиці;
- тестова перевірка як один із видів письмового опитування - передбачає визначення рівня сформованості знань і вмінь з певної теми дисципліни за допомогою тестів відкритої і закритої форм.

Ключовими формами демонстрації студентами результатів навчання при поточному контролі є:

- індивідуальна перевірка - проводиться щодо конкретних студентів і має на меті з'ясування рівня засвоєння студентом знань, умінь і навичок, рівня формування професійних компетентностей;
- фронтальна перевірка - форма контролю, що спрямована на з'ясування рівня засвоєння студентами програмного матеріалу за порівняно короткий час. Вона передбачає короткі відповіді з місця на короткі запитання або письмову роботу;

Модульний контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання після закінчення логічно завершеної частини лекційних та семінарських занять з певного змістового модуля. Основною формою модульного контролю є завдання, які включають як і перевірку теоретичних положень курсу, так і виконання тестових завдань.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) студенти виконують самостійно під керівництвом викладача. Як правило, індивідуальні завдання виконуються окремо кожним студентом.

ІНДЗ є видом позааудиторної індивідуальної роботи студента навчального, навчально-дослідницького характеру, яке використовується в процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни і завершується оцінюванням. Це завершена теоретична робота в

межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, вмінь і навичок, отриманих у процесі лекційних, семінарських занять, охоплює тему, декілька тем або зміст навчальної дисципліни в цілому.

Підсумковий контроль проводиться у формі **заліку** - засвоєння студентом навчального матеріалу оцінюється на підставі результатів поточного та модульного контролів, захисту ІНДЗ, не передбачаючи обов'язкової присутності студента.

ТАБЛИЦЯ розподілу балів за підсумковими контрольними заходами та відповідними ваговими коефіцієнтами

	Модуль 1 (поточне опитування)	Модуль 2 (підс. мод. контроль)	Модуль 3 (ІНДЗ)	Підсумкова оцінка
Вагові коефіцієнти, %	70	20	10	100
Розрахунок оцінки в балах	80	85	90	82

Приклад розрахунку підсумкової оцінки в балах:

$$O = 80 \cdot 0,7 + 85 \cdot 0,2 + 90 \cdot 0,1 = 82$$

ПОЛІТИКА ЩОДО ВІДВІДУВАННЯ ТА ПЕРЕСКЛАДАННЯ

Здобувач освіти повинен дотримуватись [Правил внутрішнього розпорядку Коледжу](#) та відвідувати заняття згідно з розкладом. Очікується, що студенти відвідають усі лекції та практичні заняття курсу. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, відрядження, участь у науково-дослідницьких заходах, міжнародне стажування навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідувати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів, що визначені для виконання усіх видів письмових робіт, які передбачено у межах курсу.

Пропущені заняття та незадовільні оцінки (поточний контроль, ПМК) повинні бути відпрацьовані згідно графіку консультацій викладача. Роботи (ПМК, ІНДЗ), які здаються із порушенням термінів без поважних причин, можуть бути оцінені на нижчу оцінку (до 10 балів).

До початку сесії студенти повинні виконати усі підсумкові контрольні заходи і отримати по кожному з Модулів 1, 2, 3 не менше 60 балів.

ПОЛІТИКА ЩОДО НЕФОРМАЛЬНОЇ ТА ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ.

Здобувачі вищої освіти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті відповідно до [Порядку визнання результатів, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти](#). Здобувачі вищої освіти можуть самостійно на платформах Prometheus, Coursera, edEx, edEra та інших опановувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними результатами навчання навчальної дисципліни/освітньої програми. Детальна інформація про [НЕФОРМАЛЬНУ ОСВІТУ](#) на сторінці Коледжу

ЛІТЕРАТУРНІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА КУРСУ

1. Громовенко К. В. Міжнародно-правове регулювання збройних конфліктів : навчально-методичний посібник / К. В. Громовенко, М. В. Грушко, К. В. Мануїлова. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. 132 с. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/924d99b8-1c31-4dea-b4b7-37d5bb2729f/content>
2. Онтологія війни і миру: безпека, стратегія, смисл : монографія / Борис Олександрович Парахонський, Галина Михайлівна Яворська. Київ : НІСД, 2019. 560 с. URL : https://niss.gov.ua/sites/default/files/2019-07/Monografiya_Ontologiya_print.pdf.
3. Воєнно-політичні конфлікти та міжнародна безпека: курс лекцій / Г.П. Ситник. К: ТОВ "САК Лтд.", 2023. 92 с. URL: <https://ipacs.knu.ua/pages/dop/336/files/f1eb24e2-deff-4a31-ad06-9848419f8d2c.pdf>
4. Ситник Г. П., Орел М.Г. Національна безпека в контексті європейської інтеграції України: підручник / Г. П. Ситник, М. Г. Орел; за ред. Г. П. Ситника. Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2021. 372 с. URL: <https://ipacs.knu.ua/pages/dop/336/files/7148e643-1410-42f1-a6b6-f4cf15aeb638.pdf>
5. Ситник Г. П. Основи стратегічного планування національної безпеки : навч. посіб. / Г. П. Ситник, М. Г. Орел ; за ред. Г. П. Ситника. К. ВПЦ "Київський університет", 2022. 208 с. URL: <https://ipacs.knu.ua/pages/dop/336/files/15bf2766-7d67-41dc-8d14-49d0c0b9d714.pdf>
6. Філософія війни та миру: курс лекцій / Г.П. Ситник. К. ТОВ "САК Лтд.", 2023. 118 с. URL: <https://ipacs.knu.ua/pages/dop/336/files/15bf2766-7d67-41dc-8d14-49d0c0b9d714.pdf>
7. Воєнна доктрина України від 24 вересня 2015 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/555/2015#n8>
8. Закон України «Про національну безпеку України» від 26 червня 2018 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>
9. Закон України «Про боротьбу з тероризмом» від 20 березня 2003 р. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/638-15>
10. Закон України «Про порядок направлення Збройних Сил України до інших держав» від 02 березня 2000 р. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1518-14>
11. Закон України «Про участь України в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки» від 23 квітня 1999 р. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/613-14>